

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 188. — ŠTEV. 188.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST, 12, 1910. — PETEK, 12. VEL. SRPANA, 1910.

VOLUME EIGHT. — LETNIK EIGHT.

Iz delavskih krogov. Štrajkarji poraženi.

Mayor Gaynor je prestal krizo.

Nakladalci premoga v New Yorku nameravajo štrajkati.

STRAJK KROJACEV V NEW YORKU.

Zborovanje premogarjev v Indiana-polisu; čutiti je, da preti zvezna kriza.

Včeraj (v četrtek) so pričeli z delom v Havemeyerjevi tovarni za sladkor, Williamsburg, v New Yorku. Okoli 2000 štrajkarjev je bilo poslo ostalo. Vodstvo tovarne je dobito 577 novih delavev in te so v četrtek določilne v tovarne pripeljali v 12 ladijah. Več teh novih delavev so pripeljali iz Yonkersa, N. J., kjer ima sladkorov trast drugo tovarno. Novini delavev je prepovedano se podatni na ulice v Williamsburgu, ker se boje, da jih štrajkarji ne bi pregovorili. Uradnike trsta pa spremjamajo policeji. Vozove, naložene s sladkorjem, spremjamajo deputiji. Družine štrajkujočih delavev trpe pomangjanje.

V sredo večer so imeli nakladalci premoga sejo v Casino Hall, 85 iztočna 4. ulica v New Yorku, ter sklenili, da bodo pomoč pri Longshoremen Association, da bodo pričeli štrajkati. V New Yorku je zaposlenih 5000 nakladalcev premoga in so dosedaj dobivali za desetarno delo po 18 centov od ure, sedaj pa zahtevajo 25 et. od ure.

Štrajk krojačev in delavk postaja v New Yorku vedno bolj resen in se večkrat pripeti kak nemir ter pretepo kakoge skabe. Minolo sredo je policija aretovala par žensk in možkih, ki so skabe pretepli. Policia prav marljivo straži delavnice, v katerih so zaposleni skabi.

Indiansapolis, Ind., 11. avg. Včeraj je doseglo veliko število delegatov premogarske organizacije United Mine Workers of America iz izvanrednemu zborovanju in danes bodo najbrže 1000 delegatov navzočih pri otvoritvi zborovanja. Delegati so zelo molčeči o njih nazorih o položaju, vendar je čutiti, da preti organizacija resna kriza. Jedna stranka je zelo nasprotna predsedniku Lewisu in mnogo delegatov pravi brez ovinkov, da mož ni bil na pravem prostoru pri tej velikoj premogarski organizaciji. Najbrže bodo zahtevali, da odstopi in se pri zborovanju nudi prilika, izvoliti boljšega moža. Prijetelji Lewisu pa pravijo, da ni bil izdajica, ter da je vedno zastopal koristi delavev, ne pa gospodarjev. Gola nevošljivost je predstavlja njegove sovražnike, pravijo prijetelji Lewisu, ni jih pa toliko mari trda in složna organizacija.

Tako pri otvorjenju zborovanja se bodo pokazalo, ali bodo Lewis in njegovi prijetelji imel kontrolo, ali njegovi nasprotniki. Vprašanje je tudi, ako bodo njegovo postopanje pri štrajku premogarjev v Illinoisu odobrili ali ne, ker tam je odločil na konči gospodarjev.

Samomor v Niagara slapu.

Niagara Falls, N. Y., 10. avg. Chas. C. Stolz iz Buffalo se je danes nad Prospect Point vrgel v dercio Niagaro in kmalu na to ga je vrgla čez ameriški slap. Več sto izletnikov je videlo ta grozni prizor, toda nične ni zamolbil pomagati.

Znižana cena.

Krasni parnik Hamburg-Amerika proge

"GRAF WALDERSEE" odpinje dne 18. avgusta ob 3. uri pop.

Cena voznim listkom do:
Hamburg \$27.00
Ljubljane 34.70
Zagreb 35.00
Reke 35.00

Potniki lahko dospejo v četrtek jučer, da zamorejo z navedenim parnikom isti dan popoldne odpotovati.

Vozne flakte dobiti je pri: Frank Sakser Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Štrajkarji poraženi.

Preiskava krvi ne pokazuje nikakih znakov zastrupljenja.

FOTOGRAFIČNI POSNETEK KAŽE RAZLOČNO, DA SE ODLOMEK KROGLJE NAHAJA V GOLTU.

Klub temu se operacija še ne bo vrila. — Pacijent se počuti dobro, moči se mu vračajo.

Včeraj (v četrtek) so pričeli z delom v Havemeyerjevi tovarni za sladkor, Williamsburg, v New Yorku. Okoli 2000 štrajkarjev je bilo poslo ostalo. Vodstvo tovarne je dobito 577 novih delavev in te so v četrtek določilne v tovarne pripeljali v 12 ladijah. Več teh novih delavev so pripeljali iz Yonkersa, N. J., kjer ima sladkorov trast drugo tovarno. Novini delavev je prepovedano se podatni na ulice v Williamsburgu, ker se boje, da jih štrajkarji ne bi pregovorili. Uradnike trsta pa spremjamajo policeji. Vozove, naložene s sladkorjem, spremjamajo deputiji. Družine štrajkujočih delavev trpe pomangjanje.

Vsekojek je že preprodal kaj o izidu majorjevih poškodb trdi, vendar se pa lahko zatrudno upa, da bodo manj okrevati, ako se bode zdravitev takoj kazkor, zdaj, tudi vnaprej vračajo.

Preiskovanje krvi.

Da se prepreči nadaljnji dvom, ako odlokni kroglice, kateri se nahajajo pod županovim jezikom oziroma v goltanu, razširjujejo kako okuževje, je včeraj dr. G. F. Sullivan, zdravnik v St. Mary's bolnišnici, kri mikroskopično preiskal. To se je zgodilo zaradi previdnosti, ker se dozajk še niso pokazala nikaka znamena kakega zastrupljenja krvi, kateri bi provzročila takojšnjo operacijo. Razum tega širilo se je mnenje, da je stanje majorja slabše, nego se to izvidi iz izdanih zdravniških dnevnih naznanil.

Zdravniški nesložni.

Razum teh vznemirajočih glasov so tudi zdravniki zaradi operacije nesložni. Dr. Arltiz iz St. Mary's bolnišnice, kteri zdravi majorja od njegovega prihoda v bolnišnico, zahteva takojšnjo operacijo; dr. Steward, Gaynorjev hišni zdravnik je nasprotui nazorov, pri čemur ga dr. Brewer in dr. Dowd podpirata.

Začasni župan Mitchel se je pa izjavil včeraj, ko se je vrnil od obiska majorja Gaynorja, da mu o kaki nesložni med zdravniki ni bil znano, kajti vsak zdravnik se je posamezno izjavil, da se bodo operacija vršila še le tedaj, ko bodo bolnikovo stanje to pripaščalo.

Dober tek.

Prvikrat v teki njegove bolezni dobil je včeraj major Gaynor krepkejšo hranino, katero je povzil z vidnim tekom, le poziranje proazročuje mu še bolezine. Ko se je major včeraj zjutraj prebudi, stali so ob njegovem postelji in zdravnik s tistim in zdravnikom dr. Stewardom, kjer mu je neki ugledni republikanski politik za čas do popolne ozdravitve ponudil svoje letovišče.

Srdit boj z medvedom.

Greely, Colo., 10. avg. Glyn Sommerville, voznik, si je danes šel otesti svojo žejo k studenemu v prepad; tam ga je napadel velik, ranjen medved in ga hudo poškodoval. Sommerville je brzo škočil na voz in popadel zeleni drog ter se branil napadu razjarjenega medveda. Tudi medved je skočil na voz in nastal je pretep za velenje. Končno se je posredilo vozniku, zelo krepkemu možu medvedu z drogom pobiti in ga z voza vred, predno se je medved zopet zadeval, je Sommerville oddiral s svojim vozom. Ko je mož dosegel v taborišče, se je onesvestil vsled velike zgube krvi.

Mesto odplavljenja.

Peterburg, 10. avg. Mestec Bashgennik v Kavkazu je minalo noč nalič popolnoma razdejal. Petsto hiš s prebivalci vred je voda odnesla. Število ponosrečenih še ni znano, vendar se bati, da jih je par sto.

Zrakoplavec padel med gledalce.

Sedem osob več ali manj poškodovanih, deček smrtno ranjen.

LETALNI STROJ PADEL 100 ČEVJEV LJEV VISOKO MED GLEDALCE.

Prednost in dobičkašljnost verok nesreče.

V sredu popoludne je padel s svojim letalnim strojem Walter A. Brookins na polju blizu Asbury Park, N. J. Brookins je padel pod težki stroj in je precep poškodovan. Nahaja je poškodovan 14letni deček Geo. Burritt iz Spring Lake, N. J., ter leži v smrtnih težavah v bolnišnici v Long Branch. Poškodovani so tudi štirje drugi možki in dva policeja. Vse ravnjene so odnesli v bližnji šotor in po klicu zdravnike na lice mesta.

Da se ni večja nesreča pripetila, se je zahvalil bladnokrbni Brookins. Vetrovno in vlažno vreme v sredu popoludne nikar ni bilo pripravljeno za letanje po zraku. Vodjem Wrightove razstave ni bilo niti kaj pri volji, da bi 10,000 gledalec, kateri so plačali po 50 centov in \$1 vstopnine, vrnili te novece in letanje po zraku prepolili na ugodnejši dan, zato se je Brookins odločil, da bodo letel, dasi se je bližal vihar. Ob 4. uri in 15 minut se je Brookins spustil v zrak; veter je pihal od vseh strani, stroj se je premikal sedaj levo, sedaj desno, toda Brookins je trdovratno prisilil svoj stroj, da se je vzdignil 800 čevljev visoko, potem pa stroj privil in se nameraval spustiti na zemljo. Ko se je na zemljo pomikal, delal je v zraku s strojem krog in to klub tako hudem vetru, da je drevje pripogibal. Ko je Brookins dosegel kakih 100 čevljev visoko nad zemljo, jo opazil, da se pod njim nahaja več gledalcev in bi lahko te poškodoval, zato se je spustil 50 čevljev više. Ravno nad tribuno, polno z gledalci, pa je zgubil kontrolo nad strojem. Sedaj je svoje lastno življenje tvegal in stroj prav na stran privil. Na ta način je prišel srečno mimo tribune, koncem te pa padel s strojem vred na zemljo in to uprav pred lopo, v kateri prodajajo smodne. Brookins je padel pod stroj in je hudo poškodovan, dasi ne smrtno; pri lopi so stali štirje gospodje, deček, kateri prodajajo program, ter dva policeja; vsi ti so več ali manj poškodovani.

KITAJSKA VARUJE SVOJE PRAVICE.

Posiv guvernerja v Mandžuriji na japonskega konzula.

Dairen, Mandžurija, 11. avg. — Hsi Lang, generalni guverner v Mandžuriji, izdal je japonskemu konzulu formalni poziv, da naj vse Japonec iztrira, kateri se nahajajo v Kaiping, provincija Chili, in drugih krajih, kateri niso stekli občinstvo in oziroma niso imeli v deklilu na njihovem konzulatu.

Slovenske novice.

Da se je na zemljo pomaknil, delal je v zraku s strojem krog in to klub tako hudem vetru, da je drevje pripogibal. Ko je Brookins dosegel kakih 100 čevljev visoko nad zemljo, jo opazil, da se pod njim nahaja več gledalcev in bi lahko te poškodoval, zato se je spustil 50 čevljev više. Ravno nad tribuno, polno z gledalci, pa je zgubil kontrolo nad strojem. Sedaj je svoje lastno življenje tvegal in stroj prav na stran privil. Na ta način je prišel srečno mimo tribune, koncem te pa padel s strojem vred na zemljo in to uprav pred lopo, v kateri prodajajo smodne. Brookins je padel pod stroj in je hudo poškodovan, dasi ne smrtno; pri lopi so stali štirje gospodje, deček, kateri prodajajo program, ter dva policeja; vsi ti so več ali manj poškodovani.

ZASTRUPLJENE SLAŠČICE.

Seranton, Pa., 10. avg. — Tukajšnje zvezne sodišče je danes izročilo gospo Heleno Barnhart višji poroti, tožena je poskusa umora s zastupljeno imenom po slaščicah. Slaščice je poslala gospo Mountz. Gospica je slaščice zaživila v kmalu na to zbolela, nje življenje so rešili le z izsesanjem zelodeja. V slaščicah se je nahajal strihnin. Mož je ostavil gospo Barnhart in živel pri svoji sestri gospoj Frank Mountz. Slaščice so bile namenjene za gospo Mountz in to izsvetil, ker je bila Barnhart imenja, da je Mountz pregovorila brata, da je ženo oštreljila. Gospa Mountz ni zaužila slaščice, ko je jedno pokusila, dej je bila preveč grekna. Sodišče je poizvedelo, da je Barnhart iz početka hotelu kupila karbonilo kislino, a ko one ni dobila, kupila je strihnin. Gospa Mountz je takoj sumničila Barnhart, ker je ta večkrat pretila. Barnhartovi so se posredno prepričali. Na skatiji s slaščicami je bil napis: "Od twoje sestre Helene in prijatelja."

Velik počas v Bostonu.

Boston, 9. avg. — Danes zvečer je nastal ogenj v okraju lesne trgovine in napravil za milijon dolarjev škodo. Goreti je pričelo v skladisih lesa tvrdke Black & Shepart, katera ima škodo \$300,000; potem je ogenj uničil celo vrsto hiš in 10,000 čevljev življenja; pogorsila je tudi delavnica ogrevanja, škoda uničila na \$1,500,000.

FRANK SAKER CO.

22 Cortlandt St., New York, N. Y.
616 2d Olney Ave., N. Y.
Cortlandt, Ohio.

1127 v Evropo vrnjenih v poslednjem mesecu.

Vedno strošje postopa naselbinska oblast na Ellis Islandu v New Yorku.

Meseca julija je doseglo v newyorskem luču 73,000 potnikov ali izseljencev, od teh jih 52,727 še nikdar ni bilo v Ameriki. Od izseljencev so jih oblasti vrnile v Evropo 1127. Od 52,727 izseljencev ni znalo brati niti pisati 12,985.

Iz Italije je doseglo meseca julija 10,736 izseljencev; Židov pa 8159; Poljakov 0637; za Nemce se je izreklo 4007 izseljencev, dasi polovica teh ni v Nemčiji.

Največji število analfabetov (ki ne znajo ne brati, niti pisati) je bilo Italijanov in sicer 3811, tem sledi Židov 1667.

Izseljenci so vsi skupaj prinesli v deset dolarjev. Mesecu jih je bilo 1322, kateri niso imeli v teži deželi sorodnikov ali znancev.

KAZNOVANA KRITIKA cesarskih princev.

V ječo obsojena dva socijalno-demokratična učenika.

KRUPPOVI TOPOVI ZA UNICEVANJE ZRAKOPLOVO SO SE IZVESTNO OBNEŠLI.

Zrtev je 18-letna stenografinja Frances Mengler in sestrica morilca.

Turški finančni minister na obisku v Berolinu.

Ko je siuoči mlada, 18-letna hčerka zakonske dvojice Mengler pospravljala mizo, je njen bratranec, zavrnjeni trikrat ustrelil na njo in jo na mestu usmrtil.

Tragedija odigrala se je v stanovanju obitelji Mengler na 90. East Avenue. Frank Kindle strejal je iz stranske sobe na deklivo. Vse tri kroglice zadele so jo v osrte. Ko je dekliva omahnila v roke svoje matere,

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovene Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

JANKO PLENKO, Secretary.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

cele leto velja list za Ameriko in	\$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
Europe za vse leta	4.50
" " " pol leta	2.50
" " " celi leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in
izvemni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
izmed every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
natisajo.

Danar naj se blagovoli pošiljati po —

Moneg Order.
Pri spremembni kreji narodnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznam, da hitreje najde
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta na
sov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Številke govore.

Leto je minilo, odkar je v veljavni Payne-Aldrichev tarif; njegov rojstni dan so slovensko praznovali: državni statistični urad v Washingtonu je izdal knjižico, polno hvalbeslovov od začetka do konca in to o "najboljšem vsem tarifov".

"Številke govore", pravijo statističarji v zveznem glavnem mestu in s ponosom naznavajo, da so bili dohodki davkov v minulem letu za petinsedemdeset milijonov dolarjev večji nego kako leto prejše, izvzemši leto 1907, katero je prineslo največje dohodki carine, odkar obstaja Združljene države, vendar pa je leto 1907 imelo vseh dohodkov manj za 15 milijonov dolarjev in ravnokar minolega. To je pa tem znamenitejše, ako povedujamo, da je poslednji kongres dovolil skoraj jednajst sto milijonov dolarjev — to je sveto, katero še ni dovolil dosedaj noben kongres — in pokritje te svote se mora od kje dobiti.

No, konečno je vendar ameriško ljudstvo ono, iz katerega žup pridejo te ogromne svote! Statistične številke, ki navaja zvezna vlada, pa bi skoraj kazale ravno nasprotno. Če kopice številke postavljajo v ta namen na razpolago, samo da lajkom črno na temet dokažejo, kako velik blagoslov je prinesel dejeli novi tarif. Jasno navajajo, da je skupna vrednost celotnih prostih pridelkov in blaga bila veliko večja, nego kedaj prej. — Dalje dokazujejo, da se je dovoz carini podvrženih izdelkov izdatno povisal, iz česar je jasno posneti, da niso uvedli nikake ovirajoče carinske zaprke. — Konečno pa dokazujejo, da je bila celina od povprečne vrednosti izvedenih izdelkov ali blaga za štiri in pol odstotke nižja nego po Dingleyevem tarifu in za jeden odstotek nižja nego Wilsonov tarif, katerga so uveli v povisanju dohodkov.

Ali potreba se kak dokaz, da je bil ta tarif res revidiran in sicer na spodaj? Ali pa naj več milijonov meščenov, — katerim še je v poslednjem letu krušna platenica precej visoko obesila, — postane celo manjša, da zamorcejo tudi številke napačno govoriti?

Davno je že dokazano, da carino ne plažejo tujezemski, temveč domači odjemljeni, ali kupovale, kateremu se potrebiščno podražujejo. Ako je pa tudi res, da je vrednost celotne prosti pridelkov večja nego kedaj prej, — da bi tak dovod, da vso to dobro uživajo trut, kateri zamorcejo cene izdelovani in jim izdelki ni potreba, — tudi številke napačno govorijo!

Ali potreba se kak dokaz, da je bil ta tarif res revidiran in sicer na spodaj? Ali pa naj več milijonov meščenov, — katerim še je v poslednjem letu krušna platenica precej visoko obesila, — postane celo manjša, da zamorcejo tudi številke napačno govoriti?

Davno je že dokazano, da carino ne plažejo tujezemski, temveč domači odjemljeni, ali kupovale, kateremu se potrebiščno podražujejo. Ako je pa tudi res, da je vrednost celotne prosti pridelkov večja nego kedaj prej, — da bi tak dovod, da vso to dobro uživajo trut, kateri zamorcejo cene izdelovani in jim izdelki ni potreba, — tudi številke napačno govorijo!

Ako naši statistikarji s številkami še tako sprekajo manevrirajo, ljudstvo vendar ne morejo prepričati, da bi bil Aldrich-Paynejev tarif blagovolj za deželo. Kupovalcem, kitem se možnječek vedno bolj krči, pa ta knjižica ne daje dosti upanja na boljše čase.

Italijanski konzulat v Pragi.

Italija opusti svoj konzulat v Ljubljano ter ustanovi nov konzulat v Pragi na Češkem, v katerem kompetencami bodo spadale dežele: Češka, Moravska, Šlezija, Galicija in Bukovina.

Za vsebine tujih oglašev ni odgovorni upravniki ne uredništvo.

Monopol petrolja v Avstriji.

Monopol na užigalice v Avstriji še ni uveden in že stoji pred vratom nov monopol: monopol petrolja, ki gotovo osreči avstrijsko prebivalstvo z zvišanjem cen te potrebitne. Avstrijska vlada svoje prebivalstvo vsak dnev vznemira s kakimi direktnimi ali indirektnimi davki. Izmenadila ga je z monopolom na užigalice, na katerem se okoristijo nemški kapitalisti, ki imajo štiri petine užigalne produkcije v svojih rokah, a Länderbank sama dve tretjini. Izmenadil je prebivalce minister avstrijskih finančnih komunikacij, obdelovanjem koncepta meseeca marca t. l., ki jih je obvestil, da je ministerstvo avstrijskih finančnih ukrepanje potrebne korake za ureditve petroljskega monopola.

Avstrijska vlada se je odločila, da doda odredbe za ureditve novih rafinerij, ter da produkuje petroleja na pravilno odvisno od koncesije.

To stori avstrijska vlada v prvi vrsti, da oneči veliko konkurenco, ki jo dela Standard Oil Co. avstrijski petrolejski industriji. Neposredni vzrok temu koraku je dala Vacuum Oil Co., ta početnica družba gori imenovane Standard Oil Co., ki je pred malo časa v nemških konsumskih pokrajinah znašla ceno petroleja za 12 pfennigov od litra. To je cena, ki si je niti ne moremo misliti pri prodaji petroleja, ker pravilno sumo en del troškov proizvodnje. Pred tem so bile izvozne cene tako nizke, da se je delalo z izgubo. Poleg vsega tega se avstrijski eksporterji vendar niso dali odstisni s svojih izvoznih trgov v Nemčiji. Tej izgubi pri glavnem produktu je precej držal ravnotežje na tej in oni strani govorje dovolj jasno.

Konečno pa pozdravljam vse rojake in Tebi Glas Naroda pa želim obitlo uspeha. Fran Jereb.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta na sov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Teboj.

Boj za občino Celjska okolica.

—

Ako bi hoteli verjeti glasovom v nemških listih, imajo Nemeji že takoreč v rokah zmago za občinske volitve in občini celjske okolice, ki se imajo vrstiti v kratkem.

Nemeji se pripravljajo že dolgo za naskok na to važno postojanje. Njihova zmogovstvenost je še posebno poskušila, ker je politična oblast neke reklamacije rešila za Nemeji ugodno.

No, kakor posnamešo iz štajerskih slovenskih listov, je vse nade, da se te nakon Nemecev in z njimi združenih slovenskih prodancov izjavite prek v prek.

Kakor prvo ugodno znamenje za to dejstvo je, da so se v ta namen združile vse tri slovenske struge na Štajerskem: narodna, slovenska (Plojščica) in slov. ljudska stranka. Te dve se je vršil v ta namen shod zastopništvom.

Ni dohodek, ki so je avstrijske rafinerije, ki so bili dohodek v minulem letu za petinsedemdeset milijonov dolarjev večji nego kako leto prejše, izvzemši leto 1907, katero je prineslo največje dohodki carine, odkar obstaja Združljene države, vendar pa je leto 1907 imelo vseh dohodkov manj za 15 milijonov dolarjev in ravnokar minolega.

To je pa tem znamenitejše, ako povedujamo, da je poslednji kongres dovolil skoraj jednajst sto milijonov dolarjev — to je sveto, katero še ni dovolil dosedaj noben kongres — in pokritje te svote se mora od kje dobiti.

No, konečno je vendar ameriško ljudstvo ono, iz katerega žup pridejo te ogromne svote! Statistične številke, ki navaja zvezna vlada, pa bi skoraj kazale ravno nasprotno. Če kopice številke postavljajo v ta namen na razpolago, samo da lajkom črno na temet dokažejo, kako velik blagoslov je prinesel dejeli novi tarif.

Na tem shodu je bil soglasno sprejet kompromisni predlog in postavljeni so bili kandidati za 70 dohodkov in 15 namestnikov.

Na ta način je pravljena nuda, da se kljub vsem nasprotinam mahinjam posreči odbiti napad "Südmärkte", ki je postala v Celje za ta namen 20,000 krov za pijačo, agitacijo in podkupovanje volilev.

Pri tem višanju surovinskih cen je produkcija petroleja spojena z veliko izgubo. Rafinerije so proračunale, da surovo petrolejsko olje, ki jih stane po K 3.10, morejo vsled konkurenčnih podrazrežil, a potem tadi rafinerijski produkcijski tistišti rafinirje, ki niso imela lastnega surovega blaga.

Iz tega razvidljamo, da je ameriška konkurenča delovala v dveh smernih kakor dvorenčen meč. Z ene strani je delovala na znižanje cen proizvodnih predmetov, z drugo strani pa na podraženje cen surovin.

Tako je postajala konkurenca z vsemi, da niso imela lastnega surovega blaga.

V drugih uradih so delali Nemeji na drug način, da bi dobiti več volilev.

Slavna e. k. vlada se je, kakor vedno, seveda tudi takrat ravnala točno po komandi "Südmärkte". Ustrezeno je bilo vsem nemškim pritožbam, ustanaganju takoj, kakor so napovedovali Nemeji.

Na ta način je pravljena nuda, da se kljub vsem nasprotinam mahinjam posreči odbiti napad "Südmärkte", ki je postala v Celje za ta namen 20,000 krov za pijačo, agitacijo in podkupovanje volilev.

Na tem shodu je bil soglasno sprejet kompromisni predlog in postavljeni so bili kandidati za 70 dohodkov in 15 namestnikov.

Na tem višanju surovinskih cen je produkcija petroleja spojena z veliko izgubo. Rafinerije so proračunale, da surovo petrolejsko olje, ki jih stane po K 3.10, morejo vsled konkurenčnih podrazrežil, a potem tadi rafinerijski produkcijski tistišti rafinirje, ki niso imela lastnega surovega blaga.

Iz tega razvidljamo, da je ameriška konkurenča delovala v dveh smernih kakor dvorenčen meč. Z ene strani je delovala na znižanje cen proizvodnih predmetov, z drugo strani pa na podraženje cen surovin.

Tako bodi tudi v bodoče, ako nečemo, da nam bude sovražnik ped za jedo, da bude delavje postopala lepo in dostojno.

Bog da, da se ta nuda uresniči: Skupni nastop slov. strank pozdravlja, da je avstrijski prebivalstvo v vsakem službu ljubši avstrijski monopol, nego ameriški trut. Preiskavo pa so moralno ustvari, ker se je izkazala za neumetljeno.

Klub vsemu temu nasilju pa je razpoložen med slov. volilev prav dobro in nade, da je zmagajo Slovenci v vseh treh razredih.

Tem potem opozarjam vse one, ki mi dolgujejo od 6 mesecov do 3 let bodisi v našem mestu ali druger v raznih državah, da mi plačajo, kar mi dolgujejo, najkasneje v 14. dneh. Kdo se mi ne zglaši v tem času, bom z njim drugače postopal in še poleg tega razglasil v vseh slovenskih časopisih.

Jakob Stergal,
730 W. Main Ave., Indianapolis, Ind.

To bi bili predhodni koraki avstr.

vlade, da obvaruje domačo industrijo,

za vsebine tujih oglašev ni odgovorni upravniki ne uredništvo.

—

OPOMIN.

Tem potom opozarjam vse one, ki mi dolgujejo od 6 mesecov do 3 let bodisi v našem mestu ali druger v raznih državah, da mi plačajo, kar mi dolgujejo, najkasneje v 14. dneh. Kdo se mi ne zglaši v tem času, bom z njim drugače postopal in še poleg tega razglasil v vseh slovenskih časopisih.

To bi bili predhodni koraki avstr.

vlade, da obvaruje domačo industrijo,

za vsebine tujih oglašev ni odgovorni upravniki ne uredništvo.

—

OPOMIN.

Tem potom opozarjam vse one, ki mi dolgujejo od 6 mesecov do 3 let bodisi v našem mestu ali druger v raznih državah, da mi plačajo, kar mi dolgujejo, najkasneje v 14. dneh. Kdo se mi ne zglaši v tem času, bom z njim drugače postopal in še poleg tega razglasil v vseh slovenskih časopisih.

To bi bili predhodni koraki avstr.

vlade, da obvaruje domačo industrijo,

za vsebine tujih oglašev ni odgovorni upravniki ne uredništvo.

—

OPOMIN.

Tem potom opozarjam vse one, ki mi dolgujejo od 6 mesecov do 3 let bodisi v našem mestu ali druger v raznih državah, da mi plačajo, kar mi dolgujejo, najkasneje v 14. dneh. Kdo se mi ne zglaši v tem času, bom z njim drugače postopal in še poleg tega razglasil v vseh slovenskih časopisih.

Katol. Jedinota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GRADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOS, 8483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROŽIĆ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyoming.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 166, Ely, Minn.

NADEORNIKI:

ALOJZIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St., Lorain, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MICHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115 - 7th Str., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, Bx 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLIŠIĆ, tretji porotnik, Bx 8 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago St., Toledo.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. JEDNOTE.

Sledenje delegati in zastopniki so do sedaj poročani, da se udeleže 8. generalnega zborovanja Jednote v Denver, Colo. dne 6. septembra 1910. Vse ostale prosim, da mi svojo udeležitev kmalu sporoč, in tudi prosim, da mi se pošlje natancen naslov od vseh delegatov. Glede počevanja delegata je urejeno sledi: Za vse delegate iz Illinoisa in vzhodno od Chicago, to je za vse, katerih pot vodi skozi Chicago, bode g. Frank Medos, pred sedmik Jedomote, preskrbel vožnjo, kakor tudi naznanil, kadaj da je odriti doma. Delegati iz Michigana in Minnesote pa lahko potujejo skozi Duluth - St. Paul - Omaha - Denver. Iz Dulutha se odpeljejo v soboto dne 3. septembra in pridejo v Denver v ponedeljek, zjutraj dne 5. septembra. Delegati iz severa in zapada, pa sami najbolje zvedo za čas in pot. Važno je, da si vsak delegat, aka je le mogoče, izposluje pobitno obrazec, pri katerem kupi vožni listek. Vsak tiskovine za delegate, kakor poverilni listi, računi za na zborovanje in drugo poslano je na pojedinen društvenega tajnika. Vse to mora biti potrjenio od uradnikov društva. Vsakega delegata prosim, da pazi na to, da dobri vse te listine pravilno podpisane, predno se poda na pot.

IMENA DELEGATOV:

država:	Ime delegata:	Naselj.
1. Frane Virant, Karol Merhar,	Ely, Minn.	
2. Anton Pogorele, Alojzij Pogorele,	Ely, Minn.	
3. Anton Jerutz,	Ely, Minn.	
4. John Majerle,	La Salle, Ill. 1026 Main St.	
5. John Klemene,	Tower, Min.	
6. John D. Puhek,	Lorain, Ohio. 1605 E. 29th St.	
7. Mihail Zunieh, Joseph Bohre,	Calumet, Mich., 2240 Log St.	
8. Valentin Stalich, Anton Justin,	Calumet, Mich.	
9. John Putz,	Omaha, Neb. 1234 So. 12th St.	
10. Joseph Anzieh, Anthony Motz,	Pueblo, Colo. 1219 Elder Ave.	
11. Anton Fritz, John Škrabec,	Pueblo, Colo. 1208 Bohemian Ave.	
12. John Varoga,	Rock Springs, Wyo., 302 Pilot St.	
13. John Rps, Frank Arko, Frank Gonze,	Rock Springs, Wyo., Box 563.	
14. Alois Horvat, Mihail Sadarja,	Pittsburg, Pa. 5307 Butler St.	
15. Louis Bandek,	Chisholm, Minn.	
16. Joseph Dremel,	Chi-holm, Minn.	
17. Anton Stražiar,	Turtle Creek, Pa. Box 907.	
18. Anton Janaček, Nikolač Požarič,	East Pittsburgh, Pa. 313 Glasser St.	
19. Anton Šemrov,	Dunlo, Pa. Box 1.	
20. Peter Špehar,	Conemaugh, Pa.	
21. Math. Šobar,	Conemaugh, Pa.	
22. John Pousha,	Roslyn, Wash.	
23. Jakob Novšek,	Roslyn, Wash.	
24. Frank Ermene,	Claridge, Pa. Box 248.	
25. John Barich,	Kansas City, Kans. 422 N. 4th St.	
26. Joseph Cvitkovič,	Murray, Utah.	
27. August Poglajen,	Hibbing, Minn., 123 Pine St.	
28. Louis Kastele,	Orient, Pa.	
29. Anton Starich,	Bear Creek, Mont.	
30. John Pivk,	South Range, Mich.	
31. Martin Orekar,	Yale, Kans.	
32. Matevž Levstik,	Chicago, Ill.	
33. Math. Jereb,	Salida, Colo.	
34. Geo L. Brozich,	Superior, Wyo.	
35. glavni tajnik.	Trinidad, Colo.	
36. Aurora, Minn. Box 121.	Aurora, Minn. Box 121.	
37. Waukegan, Ill. 1416 Sheridan Road.	Waukegan, Ill. 1416 Sheridan Road.	

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Kranjska branilnica namerava — kakor kroži govorita — realno poslopi datu naučni upravi v najem za namestitev — nemške gimnazije. Ker potrebuje branilnica — denar, bi ne bilo to nič šudnega.

Priporočljiv hlapac. Ko je lastnica, panarne Josipina Schwartzmanova poslala hlapac Josipa Knavaša in mu dala 18 K denarja, da bi plačal voznika za prevoz panorame v Kamnik, je ta denar začel obdržati in neznan kram pognebil.

Letina okrog Št. Jerneja je letos v splošnem nekoliko slabša kakor lani, samo vinogradniki se v zadnjih mesecih dovezeli bridka razočaranja ker ne bodo imeli skoraj ničesar obirati; vse je od rje stiro. Živilske klaje je zelo veliko. Štrn je bila povoljna, slama obilo. Tudi sadja — razen hruški in črešnji — je letos dovolj. Krompir je sicer lep, pa ga hudo rja napada, kar mu gotovo ne bo v prid; druga povrtnina, kakor korenje, pesa, repa itd., je lepa. Kalor ima še kaj vina v zalogi, je na dobrém, ker je cena zadnje tedne zelo poskočila.

Vihar v Beli Krajini. V sredo, 17. julija zvečer je nastal v Beli Krajini

velikanski vihar, ki je provročil mnogo škode na polju in v trnu. Toča je v nekaterih krajinah naredila mnogo škode vinogradom, in kar ni bilo še uničeno vsled peronospore, je uničila toča.

Napad na cesti. Neža Kobi, posestnika žena z Vrdja, je šla z Vrhulike po bližnji stezi domov. V obližnji Pristavki zage ležal je v seni nek neznan vlačugar. Neža Kobi, ki je nesla zakelj moke na glavi, začutila, da jo je nekdo nemadoma odzadaj prijal za ramena. Žena se je tega tako ustrnila, da ji je padel zakelj moke z glave, nakar je pričela vpti napomagajo. Neznaneč je primeča ustva in ji zagrozi, da jo zakolj, če ne bo deča tih, nakar jo je popihal. Vlačugar, ki je nameraval ženi delati silo, je po zunanjem sodidi 40—50 let star, velik, močan, rjavih brk, nosil je slabo rjava oblike, skornje in bil pokrit s starim klobukom. Storilec zasledjuje.

Vas Potok pogorela. O tem se še poveda: Začali so otroci. Ob velikem viharju se je požar razširil na celo vas, da je bila hkrati vsa v plamenu. Od vasi Potok, ki leži poleg delnečne ceste Novo mesto-Valta vas, so ostale tri hiše. En posestnik si je pri gasejnju zlomil nogo. Beda je nepopisna nizko. Narastlo so vode, veter je bil izredno močan. Nekaj nenavadnega na Boškem ob tem letnem času.

Sploh je bila ob istem času po gorah nenavadna nevihta, tako poročajo iz raznih krajev. Napravila je dosti škode.

Októri Ajdovščine, od Sv. Križa do Loga, je padala v nedeljo, 21. julija, popoldne toča, ki je napravila velikansko škodo. — Ubogi kmetje!

Toča je bila debela na nekaterih krajinah kakor kurja jajca, na drugih kot orehi. Najhujše so prizadeti kraji: Sv. Križ, Plače, Cesta, Sv. Tomaž, okolica Lokavec. Pričelek je popolnoma uničen.

Slaba letina v Istri. — Poroča se, da je v zadnjih tednih uničila toča skoro vso žetev v Istri. Stiska je zelo velika, a bo še večja, ko bo že tak renevnu prebivalstvu pošla še lanska zaloga. Vladina pomoč je nujno potrebna.

Beneški patrijarh v Trstu. V Trstu je bil 22. julija beneški patrijarh Cavallari v specijalni misiji, da preide razmere glede prepriča med kanonikom Buttigonijem in kanonikom Mecelijem ter da stavi rimski kuriji primerne predloge.

Koroske novice. Z koroske Slovence velevažno razsodbo je izdal e. kr. drž. sodnija na Dunaju. Za prav je namreč spoznala, da je e. kr. deželni šolski svet koroški spodil. Za odrom je imel Franjo Lešnicker obešeno svojo skupino, iz ktere je Adamčič izmaknil več kot sto let staro srebrno verižico z uro, vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz zaprite vile "Neptun" v Kamniku izmaknil letoviščarju Pavlu Kneževiču kovčeg, napoljen s perlom in vredno 68 K. Vzel je tudi iz čitalniških prostorov 30 K vredno staro kupico, katero je nekemu gostilničarju prodal za vrček piva. Dne 16. junija je pa iz

SLOVAN DELAVSKA PODPORA ZVEZA

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIČAR, nadzornik, Bx 511 Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNICKI:

E. T. E. BRAUER, Greve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so ujedno prošeni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugam, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V sklepku da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjerisibidi v poročilih glavnega tajnika kakje pomanjkljivosti, naj se te nemudoma naznam na urad glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

Društvene glasile je "GLAS NARODA".

Zmaj iz Bosne.

Povest iz novejše bosanske zgodovine.

(Dalje.)

"Zejna!" pregovori mladi beg z glasom, ki se mu je tresel same razburjenosti.

Dekle krikne z bolestnim: "Ah!" in hoče s tenom pokriti svoje lice, a beg Zlatarevič jo prime za roko in ne pusti kaj takega storiti.

"Ne, zaklinjam te pri tvoji sreči," govorit strastno mladenič, "dovoli vendar, naj se vsaj enkrat nagledam tvorjeva milice lica."

"Kaj hočeš torej, beg?" vpraša dekle z nemirnim glasom in izvije svojo roko in begove desnice.

"Tebe želim, Zejna!" odgovori ljubezni pijan mladenič, "da ti lahko povem, kako te ljubim, kako si mi dražka nego življenje, nego odrešenje moje duše."

Dekle se hudočasno nasmije.

"Ti se smeješ mojim čustvom?" nadaljuje beg nekoliko nevoljen.

"Nisi zadol!" odgovori dekle hitro s tihim glasom. "Smejeti se moram samo za to, ker se je stražnik zaljubil v suzinjo."

"Ali pa vračaš sužinja ljubav?" namislje se beg Zlatarevič. "Daj, pojmi v oči!"

"Oh, tega ti zlaj nočem povedati," odgovori dekle ljubko. "Ljubezen hočeš govoriti svobodno."

"Postani moja žena in takoj lahko govoris svobodno o svoji ljubezni!"

"A moj oče in moja mati?"

"Tudi ona boda svobodna, kadar bodo vojska končana."

"Ako je tako, teden nju ne morem zapustiti. Jaz sem njuna jedinka in storila bi greh pri Bogu, ako bi ju začasila v najtežjih trenutkih njunega življenja."

"Ako bi jaz zapovedoval tukaj, takoj bi vas vse tri oprostil, osvobodil," meni beg.

"Ako bi me ti zares ljubil iskrečno," pripomni zvito dekle, "dal bi nam itak lahko svobodo. Ti si tisti, ki mora paziti na nas; lahko, prav lahko bi nam pripomogel k begu."

"Da, seveda, pomagal bi ti k begu in potem bi te ne videl nikdar več."

"Ravno prej si rekel, da me ljubiš kakor svoje življenje. Če je to res, onda me vendar ne znaš zahtevati od mojega očeta in ga prositi za mojo roko, kakor sma v Carigradu."

Beg Zlatarevič se zamisli.

"Oh, saj vidim, da ne ljubiš Zejna!" pregovori dekle in globoko vdihne.

"Ne govoriti tako!" zavrne ji nevoljen beg in jo prime za roko. "Hoces vas rešiti!"

Dekle strastno objame mladeniča, potem pa stopi nazaj. "Jutri nam poročaj, kdaj naj budem pripravljen. Zdaj pa idu, oče se zna vrnilti vsaki čas."

"Poglej me še enkrat s tvojimi očmi, iz katerih mi že na zemlji odseva raj," poprosi beg Zlatarevič, stopej ji bliže in jo krepko prime za mehko ročico.

Zejna obrne smeje svoje lepe oči proti begu, kjer jo krepko pritisne na nos. "Ali slišiš, kako mi bije sreča, kjer si prizuješ moji ljubezni," govorit mladenič navdušeno in ji zopet poljubi evtoče lice.

"Zejna!" zasihi se nakrat materin

ne more zapreti oči, tako je vznemljen vsled Zejnega čudnega vedenja na razstanku. Maločesa je na svetu tako urejenega kakor ljubeče slovensko srce.

Zutraj, ko je solnce stale že visoko na nebuh, poda se beg Zlatarevič pogleda, kaj delajo sužni. Seveda ne najde več vzirja in ne njegove rodbine. Na oku iznenaden pohti v Huseinovo stanovanje, da javi poveljniku vezirjev beg. Prišedši k Huseinu najde pri njem veli vodij bosanske vojske.

"Prinašam ti slabo poročilo, kapitan," reče beg Zlatarevič Huseinu. "vezir nam je všeč!" Vodje, med katerimi je bil tudi beg Teškeredič, iznenaši tudi vest, a jih spravi tudi v zlo voljo.

"Kako si ga pa stražil, mož?" oglaša se jezno beg Teškeredič.

"Ramazan je, človek," odgovori mirno beg Zlatarevič, "in nisem mogel biti celi dan pri njem, a moji stražarji, kdo ve, so mi li zvesti ali ne."

Na ta odgovor molče vsi, kajti vsak moči priznati, da je govoril beg Zlatarevič resico.

"Vzami ljudi, kolikor misliš, da jih potrebuješ," izpregovori cejo mirno kapitan Husein, "in odredi zasedovanje na vse strani, potem mi pa pridi naznanit, kaj si opravil." Bilo je na prvih malih videč, da je Husein celo vsejedno, ako je pobegnil vezir; zasedovanje pa je vendar dal odrediti proti svoji volji, samo da ne spravi svoje tovariše v nevoljo, kateri so bili mnenja, da jih je vezirjeva pristonost neprecenljive vrednosti.

Beg Zlatarevič stori po ukazu. Na vse strani razpoloži zasedovanec, on sam pa si izbere dvajset hitrih kojenikov in jo mahne z njimi proti Stoleu. Dobro je vedel, da ne doide več vezirja, kjer je bil že gotov ob zori dosegel na svoj cilj. Pa moral je to storiti na videz.

Okoli polnovečja jele so prihajati trume oboroženih iz doljenje Hercegovine. Prvi je bil na mestu beg Kapitanovič iz Vitine, potem Alaj-beg Čengić iz Lipnika. Vsak je vodil za seboj okoli tisoč mož. Takoj za njimi dospejo Nikšičani in Trebinjčani, vse žejnji po turški krvi. Kapitan Husein in drugi begi in kapitani gredo prisileem v Mostar, nasproti v veselo sprejmejo nove čete, a z njihovimi vodnjami biti Turkini, ki mi vzbudi luhbezben v sreču?" vpraša sam sebe in lahnih korakov odide z dvorišča.

Drugega dne priredi beg Zlatarevič se s seboj na vozovih več ranjencev.

"Kaj se je zgordil z ranjenci?" vpraša začuden Husein.

"Ti so prihli kri v vojski proti Turčinom," začne pripovedovati Sulejman-agha Avdagovič iz Nikšiča. — "Ko dospemo mi Nikšičani v Stolac, šlo nas je več v hišo Ali-agha Rizvanbegoviču, da ga pozovemo, naj se nam pridruži: On skoči kakor živa streha kviška in nam zažanga, da nas da pobesi vse po vrsti, ako se takoj ne umaknemo iz njegove hiše. Videvši, da se ni dobro žaliti s tem človekom, odidemo celo mirni iz hiše, a on zapove za nami zapreti grajska vrata in privleči topove na obzidje. Ko naši silniji, kaj se nam je zgordilo, razklica se kakor levi in naleti se na grad. Ali-agha je bil pripravljen in nas ne sprejme samo s hudičem ognjem iz pušč, ampak nameri na nas še celo topove. Pametnejši izmed nas uvidimo takoj, da bi izgubili preveč ljudi in mnogo časa, predno bi premagali tega trdovratnega turškega prijatelja; torej pozabimo razdalje, dvignemo se na po poplavljeno in ranjencev s seboj."

"Pustimo ga, naj ima svojo voljo; jedna lastavica se ne naredi spomladi in jeden Ali-agha še ne bode mogel pomagati Turčinu, a kot zvest pristaš njegovih nam itak ne bi koristil," priponi kapitan Husein, kjer se ni od stolačkega bega nadaj nič drugega.

"Tvoje dobro delo," reče vezir ganjeno, "ne budem pozabil nikdar in tudi sultana mora izvedeti o njem. Kdovje, aki te bo to še kdaj koristilo."

Beg Zlatarevič molči in gleda nemo pred-si in posluša, kako se mati in lepa Zejna blagoslovljajo ga poslavljate od njega. Vezir pomaga svoji ženi, da more na konju, a beg Zlatarevič pristopi, da pomore Zejnj; ona pa se dvigne kakor veverica in je v trenutku na konju. Mladi beg se ne more vzdržati, ampak prime jo za roko in reče naglo: "Pojdi z Bogom Zejna; kadar bodo vojna končana, prideš v Carigrad po te!"

"Pa treba bode, da se požuriš, moj junak!" odgovori mu dekle z veselim glasom, "kajti če me bodo videli Turki, znalo bi se pripetiti, da prideš prepozno!"

Dalje prihodnje.

Kje je najbolj varno načozen denar?

Gotovo v slovenski

MESTNI HRANILNICA

v Ljubljani.

Prešernova (prej Slovensa) ulica štev. 2.

Zakaj? Zato:

1. Mestna hraničica ljubljanska je pod javno kontrolo; njen občinski zastopnik, ki obstoji iz zastopnikov ljubljanskih meščanov in voličev vseh stanov, voli vsaku tri leta v njen upravnem odboru 20 mož in sicer polovico iz svoje sredine, drugo polovico pa direktno iz sredine meščanov, točaj hranilnicih članov samih.

2. Ta hranilnica je tudi pod kontrolo cesarske deželne vlade; ta cesarska vlada odpoljka k sejam, v katerih dovoljuje hranilnicu posojila, svojega komisarja, ki nastančno pazi,

kam in kako hranilnica vloženi denar posaja.

3. Po predpisih Mestne hranilnice ljubljanske si ne smi nobeden član ravnateljstva sposoditi od hranilnice niti vinjarja denarja.

4. Za varnost vloženega denarja jamči mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in davčno močjo, kar je v denarju vredno okoli 50 milijonov krov, in Mestna hranilnica ljubljanska s svojim rezervnim fondom, ki znaša nad jeden milijon krov.

5. Varnost vloženega denarja obstoji nadalje zlasti še v tem, da ima ravnateljstvo oziroma upravnih odborov hranilnic natančno predpisano, do katerih višine sme na posevah ali hiše dovoljevati posojila. Te predpisane meje ne sme in na more prekoračiti; toraj je vsaka izguba izposojenega denara nemoguča.

6. Gotov denar in vrednostne parije shranjuje Mestna hranilnica ljubljanska v blagajni, kjer ne more razdati nobeden tudi nobeden požar.

Ta blagajna je podobna malim sobicem ter obdana krog in krog z debelim železem, ki je vzdano v cementne stene. Samo vrata te blagajne tehtajo 20 centov ali 2000 kilogramov ter so stala nad 4000 krov; zatvornice pa so težje 15 centov.

Ker je tedaj denar v Mestni hranilnici ljubljanski takoj varno shranjen, zato uživa ta hranilnica tudi splošno zaupanje ljudstva.

V to hranilnico nalagajo e. kr. sodišča in jerobi denar mladoletnih otrok in yanovancev, župnišča cerkv, občine pa občinski denar.

Posebno veliko denarja dobiva ta hranilnica od Slovencev v Ameriki.

Do konca leta 1909 je vložilo v Mestno hranilnico ljubljansko okoli 74,000 strank ogromno sveto nad 134 milijonov krov. S takimi števkami se pač ne more ponosati nobena hranilnica v Sloveniji.

Velikansko je naraslo stanje hranilnih vlog zlasti slednji dve leti — samo tekmo trih mesecov se je vložilo čez 9 milijonov krov.

Vložen denar obrestuje Mestna hranilnica ljubljanska po

4½ %

od sto ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta in kapitalu.

Dne 1. in 10. vloženi denar se obresti takoj.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne računi.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Zato pa, rojaki, ki pošiljate denar v staro domovino, načrtojte ga le pri Mestni hranilnici ljubljanski v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3.

Jedini zaupnik v Združenih državah je že več let vrtnica

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se mi je poročilo iznajti predstavnika v Avstriji, na Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko, Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktina izdejnika zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov med kabin in 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljnje informacije, cene in vožne listike, obrniti se je na